

2019-09-30

Joel Jonsson
joel.jonsson@teknikforetagen.se

Utrikesdepartementet
UD2019/07660

Remissvar avseende Utredningen för ett effektivt offentligt främjande av utländska direktinvesteringar (UD 2018:01)

Teknikföretagen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på resultatet av ovan rubricerad utredning som har presenterats i slutbetänkandet *Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige* (SOU 2019:21), samt i delbetänkandet *Bättre kommunikation för fler investeringar* (SOU 2018:56).

Teknikföretagen vill med anledning därav anföra att vi tillstyrker Svenskt Näringslivs remissvar och vill därtill tillägga följande.

Generella synpunkter

Teknikföretagen har välkomnat möjligheten att bidra med inspel under utredningens gång. Uppdraget om en översyn av det offentliga främjandet av utländska investeringar i Sverige, som främst syftar till att vara marknadskompletterande, kräver en god dialog och samverkan med de aktörer den ämnar understödja, nämligen näringslivet.

Sverige och EU har över tid haft stor nytta av utländska direktinvesteringar som stimulerar vår produktion, skapar fler arbetstillfällen och främjar vår internationella konkurrenskraft. Exempelvis bidrog utländska direktinvesteringar under 2017 till cirka 21 procent av sysselsättningen, 30 procent av svensk produktion och 27 procent av det svenska förädlingsvärdet.

Det finns även indirekta effekter genom utländska direktinvesteringar, såsom ökad handel med svenska underleverantörer, internationalisering och ökad produktivitet. Lägg därtill att cirka en fjärdedel av Sveriges totala sysselsättning är beroende av produktion för export och nära 40 procent av det totala förädlingsvärdet utgör produktion. Ett öppet investeringsklimat är viktigt för såväl EU:s som Sveriges konkurrenskraft och bör därav eftersträvas till så stor utsträckning som möjligt.

Utredningen omnämner att Sverige ska förbli öppet för utländska investeringar, men att möjligheten att införa en granskningsmekanism för utländska direktinvesteringar bör ses över. Teknikföretagen noterar att det finns en oro över att utländska investerare av strategiska skäl tar över europeiska företag med nyckelteknik, samt att EU:s investerare inte har samma rätt att investera i de land där investeringen har sitt ursprung. Därav upplevs ett ökat behov av att skydda legitima, kommersiella intressen mot utländska direktinvesteringar som kan utmana säkerheten och allmän ordning, och på sikt hämma svensk och europeisk industris internationella konkurrenskraft. Regleringar och ramverk som säkerställer en sund konkurrens gynnar investeringsklimatet. Sund konkurrens innebär att alla företag ges möjlighet att konkurrera på lika villkor, utan statligt stöd och utan att investeringar görs på ickekommersiella grunder. Därtill kan det innebära en konkurrensfördel för svenska företag att Sverige uppfattas som en säker marknad. Detta inkluderar även ett starkt skydd mot cyberattacker för att skydda företags immateriella tillgångar.

Teknikföretagen anser därav att det är viktigt att bibehålla en balanserad inställning till granskningar av investeringar och utvärdera vilka åtgärder som är lämpliga för att förhindra olovliga investeringar samtidigt som vi bibehåller ett öppet förhållningssätt till vår omvärld. Teknikföretagen står till förfogande för att aktivt bidra till kommande utredning som följer av kommittédirektivet om *Ett system för granskning av utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden* (Dir. 2019:50).

Direktivet till utredningen som detta remissvar avser uppdrar utredaren att vid behov lämna förslag till hur hinder ska rapporteras samtidigt som utredningen exkluderar förslag på hur enskilda hinder för utländska investeringar kan motverkas. Direktivet exkluderar även förslag på skatteändringar. Svenska skattenivåer, arbetskraftskostnader, kvalitativ infrastruktur, effektiv administration och förutsägbarhet vid offentliga beslut påverkar i allra högsta grad Sveriges attraktionskraft för utländska investeringar. Teknikföretagen vill poängtera att dessa utgör grundläggande allmänna förutsättningar för att attrahera utländska investeringar.

Utredningen noterar att kompetensförsörjning är ett påtagligt hinder för utländska företag. God kompetensförsörjning med kvalitet i skolsystemet, specialiserad vidareutbildning, rörlighet på arbetsmarknaden, talangattraktion och tillgång till specialister är viktiga förutsättningar som bidrar till att attrahera utländska investeringar.

Vi måste skapa de bästa förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i Sverige. Detta omfattar dels att vi måste återskapa ett utbildningssystem i världsklass. Kompetensförsörjning påverkar de inhemska företagens utveckling och i allra högsta grad möjligheten att attrahera utländska företag med attraktiva investeringar. Därtill måste vi stärka den svenska institutssektorn för att brygga akademi och näringsliv. Det är viktigt för både små- och medelstora företag som inte kan satsa på forskning och innovation, samt stora bolag föra att skapa tillgång till spetskompetens.

Vi måste prioritera spetsområden och koordinera resurser för att utveckla framtidens teknikområden och på så sätt attrahera globala investeringsflöden. Regeringen behöver tillsammans med näringslivet, offentlig sektor och akademi verka för en tydligare specialisering där ambitionsnivån skruvas upp och realistiska mål sätts om att Sverige ska ha världsledande tillgång till kompetens och kunskapsmiljöer för ett antal utpekade områden.

Det svenska investeringsfrämjandet bör även i högre grad nyttja synergier med andra länders exportfrämjande, på samma sätt som Sveriges exportfrämjande kan nyttja synergier med andra länders investeringsfrämjande. Dessa uppdrag går hand i hand vilket leder till kostnadseffektiviseringar, utökade kontaktytor och fler typer av ingångar för företag.

Slutligen vill Teknikföretagen notera att användningen av öppna, internationella standarder underlättar för globala företag att bedriva handel i Sverige. Detta får positiva följder för utländska investeringar och bör eftersträvas till så lång utsträckning som möjligt.

Detaljerade synpunkter

Utöver ovan generella synpunkter har vi följande detaljerade synpunkter på förslagen i SOU 2019:21 om *Ett effektivt offentlig främjande av utländska investeringar*.

- **Förslag kapitel 2 Aktörer och samverkan i investeringsfrämjandet**
Stärk Business Swedens kapacitet att arbeta med långsiktigt strategiskt viktiga investeringar för Sverige (High Potential Investments [HPI]): Business Sweden ges i uppdrag att tillsammans med svenska regioner identifiera och utveckla investeringsmöjligheter av speciellt hög strategisk betydelse för Sverige och sedermera marknadsföra dessa mot ett lämpligt urval av ledande internationella företag.

Synpunkt:

Business Sweden bör även ha nära dialog med företrädare för näringslivet, både regionalt och nationellt, för att kunna identifiera vilka förutsättningar som behövs för att företagen ska välja att investera och utveckla sin verksamhet i regionen.

Ge utlandsmyndigheter i prioriterade länder ett tydligare proaktivt investeringsfrämjandeuppdrag:

Utrikesdepartementet bör ge ett tydligare proaktivt investeringsfrämjandeuppdrag till utlandsmyndigheter i prioriterade länder (enligt framtida investeringsfrämjarstrategi). Med uppdraget ska följa en skyldighet att planera och följa upp genomförda aktiviteter. Rollfördelningen gentemot Business Swedens företagsnära verksamhet tydliggörs ytterligare för att undvika överlappande ansvarsområden.

Synpunkt:

Utrikesdepartementet bör ge samtliga utlandsmyndigheter tydligare proaktiva investeringsuppdrag och dessa bör ej begränsas till ett antal prioriterade länder.

Svenska institutet (SI) ges i uppdrag att marknadsföra Sverige gentemot internationell kompetens och talang:

SI bör få ett särskilt uppdrag att utifrån ett främjarperspektiv marknadsföra Sverige i utlandet gentemot målgruppen internationell kompetens och talang. Satsningen bör ske inom ramen för föreslagen finansiering och genomföras i nära samverkan med Business Sweden, regioner och kommuner, svenska utlandsmyndigheter och Migrationsverket samt andra berörda myndigheter.

Synpunkt:

SI bör ta hänsyn till konkreta förslag som redan framförts från näringslivet för att locka kompetens från utlandet till Sverige. Benchmarking mot andra länder som lyckats attrahera utländsk kompetens snabbt och effektivt bör också göras. För att kunna marknadsföra Sverige i utlandet bör det finnas ett attraktivt system för att locka hit kompetens.

- **Förslag kapitel 3 Ett samlat system för rapportering av investeringshinder**

Säkerställ att alla rapporterade investeringshinder omhändertas genom inrättande av en nationell investeringssamordnare:

Investeringssamordnarens uppdrag bör även innefatta att adressera inrapporterade investeringshinder då en tydlig ansvarig aktör saknas, samt i kontakt med övriga Regeringskansliet, myndigheter och andra relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå verka för lösningar till hinder för utländska investeringar i Sverige.

Synpunkt:

Intrycket av förslaget ovan är att hinder kommer att upptäckas för sent. Hindren bör identifieras, eller till och med kunna förutspås i ett tidigt skede för att förhindra att investeringar motverkas eller inte alls blir av.

Det behövs också kompletterande bevakning av den aktuella utvecklingen i regionen, både om vilka behov och effekter som kan uppstå i samband med stigande eller vikande konjunktur. Dessutom bör det finnas kunskap om nya trender och behov inom näringslivet för att företagen ska kunna stärka sin konkurrenskraft.

Med vänliga hälsningar,
Teknikföretagen

Joel Jonsson
Ansvarig Handelspolitik

Patricia Kempff
Näringspolitisk Chef